

Slotsholmsgade 10
1216 København K
Telefon 72 28 24 00
oim@oim.dk

Folketingets Skatteudvalg

Sagsnr.
2019 - 138
Doknr.
64891

Dato
01-02-2019

Folketingets Skatteudvalg har d. 4. januar 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 206 (alm. del) til økonomi- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rune Lund (EL).

Spørgsmål nr. 206:

”Ministeren bedes oplyse fordelingsvirkningen af følgende tiltag:

- Fjernelse af kontanthjælpsloftet, 225-timersreglen og integrationsydelsen
- Fjernelse af den særligt lave kontanthjælp for unge (ungeydelsen)
- Fjernelse af den fremadrettede mindreregulering af overførselsindkomsterne som et resultat af skattereform 2012
- Fjernelse af den fremadrettede mindreregulering af SU'en

Ministeren bedes oplyse fordelingsvirkningen på indkomstdeciler samt for de enkelte percentiler i den 10. indkomstdecil i både kroner og øre, i procent af disponibel indkomst samt som andel af den samlede indkomstmasse. Derudover bedes ministeren oplyse virkningen på Gini-koefficienten.

Dette bedes opgjort for hver af de enkelte tiltag.”

Svar:

Opgørelsen af fordelingsvirkningerne af de skitserede tiltag tager udgangspunkt i befolkningssammensætning, opholdstid og arbejdsmarkedsstatus mv. i 2016. Det skal i den sammenhæng bemærkes, at de faktiske fordelingsvirkninger af tiltagene vil være påvirket af udviklingen i blandt andet alderssammensætning, indvandring og ledighed. De opgjorte fordelingsvirkninger af de nævnte tiltag er derfor behæftet med en vis usikkerhed og kan ikke fortolkes som prognoser.

Det er desuden lagt til grund for besvarelsen, at der spørges til virkningen af de nævnte initiativer ved fuldt indfasede regler i 2025, for så vidt angår kontanthjælpsregler og i 2023 for afdæmpet regulering af overførselsydelse.

Det bemærkes, at integrationsydelsen med finanslovsaftalen for 2019 ændrer navn til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse (for de, der fremover kommer til landet) og til overgangsydelse for nuværende modtagere.

Det bemærkes videre, at der ikke længere gives ”ungeydelse”. Satserne for kontanthjælp og uddannelseshjælp kan være lavere for personer under 30 år end for personer, der er fyldt 30 år. Det er lagt til grund for besvarelsen, at personer, der får hjælpen udmøntet med disse satser, i stedet får beregnet hjælpen efter regler for personer, der er fyldt 30 år.

De gældende ydelsesniveauer af kontanthjælp og uddannelseshjælp, herunder overgangsydelsen og selvforsørgelses- og hjemrejseydelsen, er blandt andet fastlagt med henblik på, at det skal kunne betale sig at arbejde. En forhøjelse af satserne vil reducere de økonomiske incitamenter til beskæftigelse og dermed også reducere arbejdsudbuddet. Dette vil også påvirke indkomstfordelingen.

Der er spurgt til fordelingsvirkningerne for personer i de enkelte percentiler i 10. indkomstdecil. De nævnte tiltag vil imidlertid primært have effekt for personer i den nedre del af indkomstfordelingen. I besvarelsen er derfor også anført virkningerne for personer i de enkelte percentiler i 1. indkomstdecil. Der er ikke anført fordelingsvirkninger i procent af disponibel indkomst for personer i 1. percentil, da den gennemsnitlige disponible indkomst her er negativ, idet en del selvstændige er placeret i dette percentil.

Afskaffelse af kontanthjælpsloftet, 225-timersreglen, overgangsydelsen og selvforsørgelses- og hjemrejseydelsen

En afskaffelse af overgangsydelsen og selvforsørgelses- og hjemrejseydelsen vil betyde, at modtagere af disse ydelser vil få en højere indkomst, idet disse personer i stedet typisk vil være berettigede til at modtage kontanthjælp. Afskaffelsen af kontanthjælpsloftet vil øge indkomsten for alle modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp overgangsydelse, eller selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, der er berørt af kontanthjælpsloftet, som følge af højere særlig støtte og eventuelt højere boligstøtte. I opgørelsen er imidlertid ikke indregnet en virkning af kontanthjælpsloftet på særlig støtte, idet der ikke er fuldstændige oplysninger om udbetaling af særlig støtte for hele 2016.

Det er ikke muligt at indregne fordelingsvirkningerne af en afskaffelse af 225-timersreglen, da der ikke findes tilstrækkeligt sikre oplysninger om, hvilke personer der er berørt. I *svaret på Finansudvalgets spørgsmål nr. 3 (alm. del) af 5. oktober 2016* skønnes en afskaffelse af 225-timersreglen dog med nogen usikkerhed at reducere indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten med ca. 0,01 pct.-point. Skønnet tager udgangspunkt i oplysninger om befolkningen i 2014 og er baseret på en opgørelse af antal personer berørt af 225-timersreglen i maj 2017 foretaget af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

En afskaffelse af kontanthjælpsloftet, overgangsydelse og selvforsørgelses- og hjemrejseydelsen skønnes med nogen usikkerhed at øge den gennemsnitlige disponible indkomst med ca. 250 kr. i 2016-niveau, jf. tabel 1. Virkningen er størst for personer i 1. og 2. decil. Initiativerne skønnes samlet set at reducere indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten med ca. 0,12 pct.-point.

Tabel 1

Virkning af afskaffelse af kontanthjælpsloftet, overgangsydelse og selvforsørgelses- og hjemrejseydelsen (2016-niveau)

Decil	Disponibel indkomst	
	Kr.	Pct. vis stigning
1	2.100	2,7
2	400	0,3
3	40	0,0
4	10	0,0
5	10	0,0
6	0	0,0
7	0	0,0
8	0	0,0
9	0	0,0
10	0	0,0
Alle	260	0,2
Percentil		
1	100	-
2	2.010	3,7
3	2.490	3,6
4	4.390	5,5
5	4.060	4,5
6	2.440	2,5
7	1.820	1,7
8	1.460	1,3
9	1.380	1,2
10	1.330	1,1
91	0	0,0
92	0	0,0
93	0	0,0
94	0	0,0
95	0	0,0
96	0	0,0
97	0	0,0
98	0	0,0
99	0	0,0
100	0	0,0
		Pct.-point
Gini-koefficient		-0,12

Anm.: Familieækvivaleret disponibel indkomst. Beregningerne tager udgangspunkt i befolkningssammensætning, opholdstid og arbejdsmarkedsstatus mv. i 2016. Virkningen af en afskaffelse af overgangsydelse og selvforsørgelses- og hjemrejseydelse er opgjort som en skematisk forhøjelse af overførselsindkomst for modtagere af overgangsydelse og selvforsørgelses- og hjemrejseydelsesmodtagere ved gældende regler på baggrund af personernes observerede satser og familieforhold. Der er i opgørelsen indregnet virkning af skærpede opholdskrav for kontanthjælp som følge af *Lavere skat på arbejdsindkomst og større fradrag for pensionsindbetalinger, 2018*. Der er ikke indregnet virkning af opholdskrav for dagpenge og reduktion af overgangsydelse og selvforsørgelses- og hjemrejseydelsen efter 3 år, som skønnes at have begrænsede fordelingsvirkninger. Det er beregningsteknisk lagt til grund, at ændringerne i overførselsindkomst beskattes med bundskat, kommuneskat og evt. kirkeskat.

Kilde: Egne beregninger på Lovmodellens datagrundlag.

Det er ikke muligt at opgøre præcist, i hvilket omfang enkelte personer berøres af tiltagene. Det skyldes blandt andet, at opgørelsen tager udgangspunkt i oplysninger om indkomstniveauer og ydelsestyper på årsniveau, samt at der ikke foreligger oplysninger om familieforhold på månedsniveau.

Det skal desuden bemærkes, at fordelingsvirkningerne af en afskaffelse af overgangsydelsen og selvforsørgelses- og hjemrejseydelsen fremadrettet blandt andet vil afhænge af udviklingen i antallet af indvandrere samt beskæftigelsen blandt de indvandrede.

Afskaffelse af de særlige satser for kontanthjælp og uddannelseshjælp for personer under 30 år

Afskaffelse af de særlige satser for kontanthjælp og uddannelseshjælp for personer under 30 år vil medføre, at modtagere af ungedyden i stedet vil være berettigede til kontanthjælp, hvilket vil øge indkomsten for disse personer.

En afskaffelse af de særlige satser for kontanthjælp og uddannelseshjælp for personer under 30 år skønnes at indebære en forøgelse af den gennemsnitlige disponible indkomst på ca. 170 kr. i 2016-niveau, svarende til 0,1 pct., jf. tabel 2. Virkningen er størst blandt personer i 1. decil og skønnes at reducere indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten med ca. 0,08 pct.-point.

Tabel 2

Virkning af afskaffelse af de særlige satser for kontanthjælp og uddannelseshjælp for personer under 30 år (2016-niveau)

Decil	Pct. vis stigning	
	Kr.	
1	1.420	1,8
2	150	0,1
3	50	0,0
4	40	0,0
5	20	0,0
6	10	0,0
7	10	0,0
8	0	0,0
9	0	0,0
10	0	0,0
Alle	170	0,1

Percentil	Pct. vis stigning	
	Kr.	
1	360	-
2	3.790	7,0
3	3.670	5,4
4	2.250	2,8
5	1.280	1,4
6	830	0,8
7	640	0,6
8	560	0,5
9	430	0,4
10	370	0,3
91	0	0,0
92	0	0,0
93	0	0,0
94	0	0,0
95	0	0,0
96	0	0,0
97	0	0,0
98	0	0,0
99	0	0,0
100	0	0,0

	Pct.-point
Gini-koefficient	-0,08

Anm.: Familieækvivaleret disponibel indkomst. Beregningerne tager udgangspunkt i befolknings sammensætning og arbejdsmarkedsstatus mv. i 2016. Virkningen af en afskaffelse af de særlige satser for kontanthjælp og uddannelseshjælp for personer under 30 år er opgjort som en skematisk forhøjelse af overførselsindkomsten for modtagere af ydelserne ved gældende regler. Der er ikke indregnet en virkning af ændret kontanthjælp for *hjemmeboende* unge. Det er beregnings-teknisk antaget, at ændringen i overførselsindkomst beskattes med bundskat, kommuneskat og evt. kirkeskat. Der er set bort fra eventuelle afledte virkninger på boligstøtte.

Kilde: Egne beregninger på Lovmodellens datagrundlag.

Afskaffelse af den fremadrettede afdæmpede regulering af overførselsindkomster

Afskaffelse af den afdæmpede regulering af overførselsindkomsterne (eksklusive SU) i årene 2020-2023 indebærer en forøgelse af den gennemsnitlige disponible indkomst på ca. 900 kr. i 2016-niveau, svarende til ca. 0,4 pct., jf. tabel 3. Det skønnes, at afskaffelsen af den fremadrettede afdæmpede regulering vil reducere indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten med ca. 0,19 pct.-point.

Virksomheden på de disponible indkomster er størst i 2.-4. decil, hvilket til dels afspejler, at relativt mange personer i 1. decil enten er selvstændige eller modtager stipendier. Virksomheden på de disponible indkomster i den øvre del af indkomstfordelingen afspejler især personer, der modtager folkepension.

Tabel 3

Virkning af afskaffelse afdæmpet regulering af overførselsindkomster (2016-niveau)

Decil	Kr.	Pct.vis stigning
1	770	1,0
2	1.560	1,1
3	1.840	1,1
4	1.430	0,8
5	1.040	0,5
6	780	0,3
7	600	0,2
8	480	0,2
9	380	0,1
10	330	0,1
Alle	920	0,4
Percentil		
1	110	-
2	330	0,6
3	450	0,7
4	640	0,8
5	750	0,8
6	1.030	1,0
7	1.030	1,0
8	1.000	0,9
9	1.100	1,0
10	1.220	1,0
91	340	0,1
92	330	0,1
93	330	0,1
94	330	0,1
95	320	0,1
96	320	0,1
97	320	0,1
98	340	0,1
99	330	0,1
100	350	0,0
		Pct.-point
Gini-koefficient		-0,19

Anm.: Familieækvivaleret disponibel indkomst. Beregningerne tager udgangspunkt i befolkningssammensætning, opholdstid og arbejdsmarkedsstatus mv. i 2016. Virkningen af en afskaffelse af den fremadrettede afdæmpede regulering af overførselsindkomsterne er opgjort ved en skematisk forhøjelse af de udbetalte overførselsindkomster med 3,0 pct., svarende til den afdæmpede regulering i 2020-2023. Der ses i den forbindelse bort fra bort fra, at ændrede reguleringsregler vil påvirke folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg forskelligt. Det er beregningsteknisk lagt til grund, at ændringen i overførselsindkomsterne (undtagen de skattefrie dele af folke- og førtidspension) beskattes med bundskat, kommuneskat og evt. kirkeskat. Der er set bort fra eventuelle afledte virkninger på boligstøtte. Der er desuden set bort fra, at præmierne til arbejdsløshedsforsikring og efterløn øges med ca. 3 pct. som følge af højere dagpenge niveau, hvilket vil have en mindre virkning på de disponible indkomster via øget skattefradrag for indbetalinger.

Kilde: Egne beregninger på Lovmodellens datagrundlag.

Afskaffelse af den fremadrettede afdæmpede regulering af SU

Afskaffelse af den afdæmpede regulering af SU i årene 2020-2021 indebærer en forøgelse af den gennemsnitlige disponible indkomst på ca. 40 kr. i 2016-niveau, jf. tabel 4. Virkningen på de disponible indkomster er størst i 1. decil og skønnes at reducere indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten med ca. 0,01 pct.-point.

Tabel 4**Virkning af afskaffelse af afdæmpet regulering af SU (2016-niveau)**

Decil	Kr.	Pct.vis stigning
1	190	0,2
2	80	0,1
3	30	0,0
4	30	0,0
5	20	0,0
6	20	0,0
7	10	0,0
8	10	0,0
9	10	0,0
10	10	0,0
Alle	40	0,0
Percentil		
1	40	-
2	220	0,4
3	300	0,4
4	220	0,3
5	220	0,2
6	180	0,2
7	180	0,2
8	190	0,2
9	170	0,1
10	150	0,1
91	10	0,0
92	10	0,0
93	10	0,0
94	10	0,0
95	10	0,0
96	10	0,0
97	10	0,0
98	10	0,0
99	10	0,0
100	10	0,0
		Pct.-point
Gini-koefficient		-0,01

Anm.: Familieækvivaleret disponibel indkomst. Virkningen af en afskaffelse af den fremadrettede afdæmpede regulering af SU er opgjort som en skematisk forhøjelse af SU på 1,5 pct., svarende til den afdæmpede regulering af SU i 2020 og 2021. Det er desuden lagt til grund, at ændringen i SU beskattes med bundskat, kommuneskat og evt. kirkeskat. Der er set bort fra eventuelle afledte virkninger på boligstøtte.

Kilde: Egne beregninger på Lovmodellens datagrundlag.

Med venlig hilsen
Simon Emil Ammitzbøll-Bille